

Αναστοχαστικό Ημερολόγιο Εφαρμογής

Maria Karytinou

Jun 22, 2025 at 7:56 AM

Version 1

Produced with Scholar

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε3:

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Για το Αναστοχαστικό Ημερολόγιο ακολουθείται μια τεχνική αναστοχασμού (<https://journey.cloud/reflective-journal/>) που με συνοπτικό τρόπο περιλαμβάνει: Το τι, το πως, το γιατί και τα συμπεράσματα για περεταίρω δράση.

Όνομα: Μαρία Καρυτινού

Δομή Π.Α.: Συστεγαζόμενο Νηπιαγωγείο “ Κ. Κωνταντέλου - Θ. Γαβριλιάδη - Μ. Στεφάνου. Ο.Ε”

Τμήμα: Τάξη Νηπιαγωγείου

Αριθμός μαθητών/επωφελούμενων: 13 μαθητές

Ημερομηνία: 4/6/2025

Τίτλος Σχεδιασμού: Σχέδιο 1) Τι ωραία που διαφέρεις!

Σχέδιο 2) Έχω δικαίωμα!

Σχέδιο 3) 3,2,1...Εκτόξευση!

Σχέδιο 4) Το Πάσχα στο κόσμο

Σχέδιο 5) Η μοναδική μου οικογένεια

Σχέδιο 6) Πλανήτης...SOS

Σχέδιο 7) Η περιπέτεια της ανακύκλωσης

Θεματική Ενότητα:

Σχέδιο 1) Ενδιαφέρομαι και ενεργώ: Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη

Σχέδιο 2) Ενδιαφέρομαι και ενεργώ: Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη

Σχέδιο 3) ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ - Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία

Σχέδιο 4) Γιορτές: Ήθη & Έθιμα

Σχέδιο 5) Ενδιαφέρομαι και ενεργώ: Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη

Σχέδιο 6) Φροντίζω το περιβάλλον - Οικολογία

Σχέδιο 7) Φροντίζω το περιβάλλον - Οικολογία

Ωρες: 80

ΑΞΟΝΕΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΤΙ & ΠΩΣ (Περιγραφή)

Στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Διαμεσολάβηση», πραγματοποίησα την πρακτική μου άσκηση στο Συντεταγόμενο Νηπιαγωγείο “ Κ. Κωνταντέλου - Θ. Γαβριλιάδη - Μ. Στεφάνου .Ο.Ε”, συμμετέχοντας ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία της τάξης του νηπιαγωγείου. Το παρόν αναστοχαστικό ημερολόγιο εφαρμόγης περιγράφει την υλοποίηση και αξιολόγηση επτά(7) σχεδίων διδασκαλίας, τα οποία εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.

Για τη διεξαγωγή και τον σχεδιασμό των μαθησιακών αυτών παρεμβάσεων, προηγήθηκαν συζητήσεις και συνεργασία με την υπεύθυνη νηπιαγωγό του τμήματος, με σκοπό την από κοινού επιλογή των θεματικών ενοτήτων. Οι θεματικές επιλέχθηκαν ώστε να είναι σε συμφωνία με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών που είχε ορίσει η νηπιαγωγός της τάξης. Από την παρατήρηση της καθημερινής ροής του τμήματος διαπιστώθηκε ότι το σύνηθες διδακτικό μοντέλο βασιζόταν κυρίως σε συζητήσεις στην ολομέλεια και στη χρήση φύλλων εργασίας, ενώ οι κινητικές δραστηριότητες εμφανίζονταν σπανιότερα. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό το πλαίσιο, η ενσωμάτωση πολυτροπικών, διαφοροποιημένων και βιωματικών δραστηριοτήτων αποτέλεσε έναν από τους βασικούς στόχους για την υλοποίηση των σχεδίων μάθησης, με σκοπό την προσαρμογή της διδακτικής διαδικασίας στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών, καθώς και την ενίσχυση της ενεργής τους εμπλοκής.

Ο σχεδιασμός με τίτλο «Τι ωραία που διαφέρεις!» στόχευε να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν πως όλοι είμαστε διαφορετικοί και μοναδικοί, ενισχύοντας στάσεις σεβασμού και αποδοχής. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν παρατήρηση, παραμύθι, βίντεο, κουκλοθέατρο, κινητικό παιχνίδι και κατασκευή, δίνοντας στα παιδιά την ευκαιρία να προσεγγίσουν βιωματικά έννοιες όπως η διαφορετικότητα. Η συμμετοχή των παιδιών ήταν ιδιαίτερα αυξημένη, χάρη στην ποικιλία και την προσαρμογή των δραστηριοτήτων στις ανάγκες όλων των μαθητών. Ωστόσο, πιο απαιτητικές δραστηριότητες, όπως το διάγραμμα Venn και η συζήτηση, φάνηκαν λιγότερο ελκυστικές και μείωσαν τη συμμετοχή. Η σειρά των δραστηριοτήτων άλλαξε πολύ, κυρίως για να μην συμπίπτουν πολλές καθιστικές δραστηριότητες διαδοχικά. Επιπλέον η κατασκευή που είχε προβλεφθεί να πραγματοποιηθεί απλοποιήθηκε αρκετά.

Το σχέδιο με τίτλο «Έχω Δικαίωμα» είχε ως κύριο σκοπό να γνωρίσουν τα παιδιά τα βασικά δικαιώματά τους και να κατανοήσουν ότι όλα τα παιδιά έχουν ίσα δικαιώματα, ανεξαρτήτως καταγωγής, φύλου ή άλλων διαφορών. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν ανάγνωση σχετικών βιβλίων, συζήτηση στην ολομέλεια, παρατήρηση και ανάλυση πινάκων, δραστηριότητες αντιστοίχισης, καθώς και εικαστική έκφραση μέσω ζωγραφικής. Η συμμετοχή των παιδιών ήταν ζωηρή και ενθουσιώδης σε όλες τις δραστηριότητες, ακόμη και σε εκείνες που αρχικά θεωρήθηκαν λιγότερο ελκυστικές, όπως η ανάγνωση βιβλίων για τα δικαιώματα. Τελικά, τα παιδιά έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον, συμμετείχαν ενεργά και εξέφρασαν πολλές απορίες. Παρόλο που η συνολική εμπειρία ήταν πολύ θετική, παρατηρήθηκε ότι οι δραστηριότητες απαιτούσαν συνεχώς τα παιδιά να είναι καθιστά. Εκ των υστέρων, θα ήταν χρήσιμο να είχε ενταχθεί και κάποια κινητική δραστηριότητα για καλύτερη ισορροπία.

Το σχέδιο με τίτλο «3, 2, 1... Εκτόξευση!» είχε ως βασικό στόχο τα παιδιά να γνωρίσουν τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος και τα βασικά χαρακτηριστικά τους, να κατανοήσουν τη θέση των πλανητών μέσα στο ηλιακό σύστημα, καθώς και να έρθουν σε επαφή με το φαινόμενο της εναλλαγής ημέρας και νύχτας. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν συζήτηση στην ολομέλεια, παρακολούθηση σχετικών βίντεο, ακρόαση τραγουδιών, κινητικά παιχνίδια και εικαστικές κατασκευές. Τα παιδιά συμμετείχαν με ενθουσιασμό και ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε όλες τις δραστηριότητες. Μάλιστα,

παρατηρήθηκε ότι σχεδόν όλοι οι μαθητές είχαν κάτι να συνεισφέρουν, αναφέροντας πληροφορίες που είχαν ακούσει από άλλες πηγές. Αυτό παρατηρήθηκε ακόμη και σε παιδιά που συνήθως δεν παίρνουν τον λόγο ή παρουσιάζουν σημάδια διάσπασης προσοχής, γεγονός που δείχνει την ενεργή εμπλοκή και το υψηλό επίπεδο ενδιαφέροντος. Κατά την υλοποίηση, διαπιστώθηκε ότι ο αρχικός σχεδιασμός μπορούσε να εμπλουτιστεί με επιπλέον θεματικές, όπως η ζωή των αστροναυτών και οι αστερισμοί σε σύνδεση με τη μυθολογία. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την παρατήρηση, ο σχεδιασμός επεκτάθηκε ώστε να ενσωματώσει και αυτά τα θέματα, ενισχύοντας το ενδιαφέρον και διευρύνοντας το γνωστικό πεδίο των παιδιών. Επιπλέον, υπήρξε μια μικρή αναπροσαρμογή στη σειρά των δραστηριοτήτων, ώστε να εναλλάσσονται καθιστικές και κινητικές δραστηριότητες, διατηρώντας τη ροή και τη συγκέντρωση των παιδιών. Επίσης, η αρχικά προβλεπόμενη ομαδική κατασκευή του ηλιακού συστήματος αντικαταστάθηκε με μία ατομική

Το σχέδιο με τίτλο «Το Πάσχα» είχε ως στόχο τα παιδιά να γνωρίσουν τα βασικά σύμβολα του Πάσχα, να έρθουν σε επαφή με πασχαλινά έθιμα από διαφορετικές χώρες και να καλλιεργήσουν τον σεβασμό προς άλλους πολιτισμούς και παραδόσεις. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν ανάγνωση βιβλίων, συζήτηση στην ολομέλεια, παρακολούθηση βίντεο, δραστηριότητες αντιστοίχισης, παρασκευή πασχαλινού εδέσματος και κινητικά παιχνίδια. Η συμμετοχή των παιδιών ήταν ιδιαίτερα ενεργή και ενθουσιώδης. Οι δραστηριότητες τους άρεσαν πολύ και, σε αρκετές περιπτώσεις, ζητούσαν να τις επαναλάβουμε — ιδιαίτερα τα πασχαλινά παιχνίδια στην αυλή.

Ο σχεδιασμός με τίτλο «Η οικογένειά μου» είχε ως κύριο στόχο τα παιδιά να αναγνωρίσουν τους διάφορους τύπους οικογενειών και να ενισχύσουν τον σεβασμό τους προς τις διαφορετικές οικογενειακές δομές, αποφεύγοντας στερεότυπα και προκαταλήψεις. Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν περιλάμβαναν ανάγνωση βιβλίων, ασκήσεις αντιστοίχισης, εκπαιδευτικά παιχνίδια στον υπολογιστή, κατασκευές, διαδραστικό κουκλοθέατρο και ανάλυση έργων ζωγραφικής. Τα παιδιά συμμετείχαν σε όλες τις δραστηριότητες, δείχνοντας ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το κουκλοθέατρο, όπου εξέφρασαν όμορφες ιδέες και προτάσεις, αναδεικνύοντας ενσυναίσθηση και δημιουργικότητα και την δραστηριότητα με τον ηλεκτρονικό τροχό. Ωστόσο, παρατηρήθηκε ότι σε ορισμένες δραστηριότητες, η συμμετοχή ήταν περιορισμένη και σε κάποιες περιπτώσεις εκφράστηκε δυσαρέσκεια, κυρίως λόγω της μονοτονίας και της επαναληπτικότητας, καθώς οι περισσότερες ήταν καθιστικές.

Ο σχεδιασμός με τίτλο «Πλανήτης... SOS» είχε ως κύριο στόχο τα παιδιά να γνωρίσουν τα είδη και τις πηγές ρύπανσης, να κατανοήσουν τις συνέπειες της ρύπανσης στο περιβάλλον και να αναπτύξουν ιδέες και δράσεις για την προστασία του. Παράλληλα, επιδιώχθηκε η ευαισθητοποίησή τους απέναντι στα περιβαλλοντικά προβλήματα. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν συζήτηση στην ολομέλεια, παρατήρηση εικόνων, παρακολούθηση βίντεο, πείραμα, ανάγνωση παραμυθιού και δημιουργία δικού τους παραμυθιού με θέμα το περιβάλλον. Η συμμετοχή των παιδιών κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου σχεδιασμού ήταν ιδιαίτερα αυξημένη. Η συζήτηση και η παρατήρηση συγκεκριμένων εικόνων προκάλεσαν έντονο ενδιαφέρον — ίσως και δέος — στα παιδιά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να παραμείνουν ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία, εκφράζοντας πολλές απορίες και προβληματισμούς, γεγονός που ανέδειξε τη βαθιά εμπλοκή τους στο θέμα.

Ο σχεδιασμός με τίτλο «Η περιπέτεια της ανακύκλωσης» είχε ως στόχο τα παιδιά να κατανοήσουν τη σημασία της ανακύκλωσης και τη θετική της επίδραση στο περιβάλλον, να μάθουν να αναγνωρίζουν τα ανακυκλώσιμα υλικά και να τα ταξινομήσουν σωστά, να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της ανακύκλωσης, να αναπτύσσουν κριτική σκέψη γύρω από τις καθημερινές τους συνήθειες και να καλλιεργήσουν την αίσθηση υπευθυνότητας σε σχέση με τη μείωση των απορριμμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι δραστηριότητες περιλάμβαναν συζήτηση στην ολομέλεια, ασκήσεις αντιστοίχισης, παρακολούθηση βίντεο, κινητικά παιχνίδια και κατασκευές. Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά σε όλες τις δραστηριότητες, δείχνοντας ενθουσιασμό και ενδιαφέρον. Ιδιαίτερη απήχηση φάνηκε να έχουν η περιήγηση στον χώρο του σχολείου για τον εντοπισμό σημείων ανακύκλωσης, το κινητικό παιχνίδι στον κήπο, καθώς και το ψηφιακό τηλεπαιχνίδι. Κατά την υλοποίηση, πραγματοποιήθηκε μια μικρή αλλαγή στη σειρά των δραστηριοτήτων, προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή στη ροή του σχεδιασμού και να διατηρηθεί το ενδιαφέρον των παιδιών αμείωτο.

ΓΙΑΤΙ (Ερμηνεία)

Οι μέθοδοι που είχαν προβλεφθεί κατά τον αρχικό σχεδιασμό εφαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό. Η εναλλαγή διδακτικών προσεγγίσεων και η πολυτροπικότητα των σχεδιασμών αποτέλεσαν βασικά στοιχεία, όπως η συζήτηση, το παιχνίδι, οι κατασκευές, το κουκλοθέατρο, το πείραμα, το παραμύθι και οι ψηφιακές δραστηριότητες. Οι προσεγγίσεις αυτές ενίσχυσαν τη συμμετοχή όλων των μαθητών, προσφέροντας ευκαιρίες εμπλοκής προσαρμοσμένες σε διαφορετικά μαθησιακά στυλ. Ακόμη και μαθητές που συνήθως εμφανίζονταν πιο διστακτικοί ή λιγότερο ενεργοί στις συζητήσεις συμμετείχαν με ενθουσιασμό σε άλλου τύπου δραστηριότητες, επιβεβαιώνοντας τη σημασία της διαφοροποίησης.

Οι μαθησιακοί στόχοι των σχεδίων εργασίας επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό. Η επίτευξη αυτή αποτυπώθηκε τόσο στη ζωηρή και αυθόρμητη συμμετοχή των παιδιών όσο και στις εύστοχες απορίες και απαντήσεις που διατυπώθηκαν κατά

τη διάρκεια των συζητήσεων. Επιπλέον, οι γνώσεις και οι δεξιότητες που κατακτήθηκαν διαφάνηκαν μέσα από την εργασία τους στα φύλλα δραστηριοτήτων, στις ομαδικές κατασκευές, καθώς και από τον τρόπο με τον οποίο εφάρμοσαν όσα έμαθαν σε νέες καταστάσεις.

Κατά την υλοποίηση, ορισμένες δραστηριότητες χρειάστηκε να προσαρμοστούν ελαφρώς ως προς τον χρόνο ή τον τρόπο εφαρμογής τους ή να αλλάξει η σειρά των δραστηριοτήτων. Υπήρξαν επίσης αλλαγές που αφορούσαν τη σειρά των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων, είτε για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή μεταξύ τους είτε για να αποφευχθεί η διαδοχική εναλλαγή καθιστικών δραστηριοτήτων, με στόχο τη διατήρηση της προσοχής και της συμμετοχής των παιδιών. Για παράδειγμα, κάποιες συζητήσεις επεκτάθηκαν λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος των παιδιών, ενώ προστέθηκαν αυθόρμητα κάποιες κινητικές δραστηριότητες, ώστε να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ ενεργητικής συμμετοχής και συγκέντρωσης. Παράλληλα, ορισμένες δραστηριότητες απλοποιήθηκαν ώστε να είναι πιο κατανοητές και προσβάσιμες, όπως για παράδειγμα κάποιες κατασκευές που αρχικά κρίθηκαν πολύπλοκες.

Η συνεργασία με τη νηπιαγωγό του τμήματος υπήρξε καθοριστική. Η συμβολή της στην προετοιμασία υλικών (π.χ. εκτύπωση φύλλων εργασίας, βοήθεια στις κατασκευές), αλλά και η παρουσία της κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στην ολομέλεια, ήταν ιδιαίτερα υποστηρικτική. Συχνά παρενέβαινε προσθέτοντας πληροφορίες ή ενισχύοντας τον προβληματισμό των παιδιών. Μια παρατήρηση-πρόταση που μου έγινε και θεώρησα πολύ εύστοχη αφορούσε την απουσία δραστηριοτήτων γραφής. Η νηπιαγωγός επεσήμανε ότι θα μπορούσε να υπάρχει ενσωμάτωση απλών στοιχείων γραφής, ιδιαίτερα σε δραστηριότητες ζωγραφικής ή κατασκευής, ώστε τα παιδιά να ενισχύσουν σταδιακά και αυτή την πλευρά της έκφρασής τους. Αξιοποιώντας την ανατροφοδότησή της, προχώρησα στην τροποποίηση ορισμένων δραστηριοτήτων, εντάσσοντας απλές μορφές γραφής (όπως λεζάντες σε ζωγραφιές, λέξεις-κλειδιά ή μικρές φράσεις), κάτι που ενίσχυσε τη γλωσσική έκφραση των παιδιών με φυσικό και παιγνιώδη τρόπο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εμπειρία της πρακτικής άσκησης αποτέλεσε μια ουσιαστική ευκαιρία προσωπικού και επαγγελματικού στοχασμού γύρω από τον εκπαιδευτικό ρόλο. Μέσα από την καθημερινή τριβή με τη μαθησιακή διαδικασία και τη συνεργασία με τη νηπιαγωγό του τμήματος, ενδυναμώθηκα σε κρίσιμους τομείς, όπως ο σχεδιασμός και η εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών προσεγγίσεων, η διαχείριση της τάξης, καθώς και η ευελιξία στην προσαρμογή του διδακτικού πλάνου, ανάλογα με τις ανάγκες της στιγμής και των παιδιών. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η παρατήρηση, σε προσωπικό επίπεδο, ότι ενώ θεωρούσα πως εφάρμοζα ήδη την πολυτροπικότητα και τη βιωματική μάθηση, η πρακτική εμπειρία σε συνδυασμό με τα μαθήματα του μεταπτυχιακού προγράμματος με βοήθησαν να εντάξω αυτές τις προσεγγίσεις σε ένα συγκροτημένο θεωρητικό πλαίσιο. Ως αποτέλεσμα, τα στοιχεία αυτά οργανώθηκαν καλύτερα στο μυαλό μου και πλέον νιώθω ότι μπορώ να τα αξιοποιώ με μεγαλύτερη στόχευση και παιδαγωγική συνέπεια στον σχεδιασμό των μελλοντικών μου δραστηριοτήτων. Μέσα από αυτή την εμπειρία ήρθα σε επαφή και με τα ψηφιακά παιχνίδια ως εκπαιδευτικό εργαλείο για πρώτη φορά στην πράξη. Αν και αρχικά τα θεωρούσα πιο "απαγορευμένες" δραστηριότητες, συνειδητοποίησα τη δυναμική τους και τον ενθουσιασμό που προκαλούν στα παιδιά. Η χρήση τους ενίσχυσε την ενεργή εμπλοκή και το ενδιαφέρον τους, και αποτέλεσε για μένα έναυσμα να αναζητήσω τρόπους ώστε να τα αξιοποιήσω πιο συστηματικά στο μέλλον, μειώνοντας ταυτόχρονα τον χρόνο αναμονής ανά παιδί για πιο αποτελεσματική αξιοποίηση του διδακτικού χρόνου. Επιπλέον, η εμπλοκή σε σχέδια εργασίας με διαπολιτισμική διάσταση και η αλληλεπίδραση με παιδιά διαφορετικών υποβάθρων με προετοίμασαν ουσιαστικά για την αντιμετώπιση σύνθετων μαθησιακών πλαισίων. Πλέον νιώθω περισσότερο έτοιμη να ανταποκριθώ όχι μόνο στις διαφορές μαθησιακού προφίλ, αλλά και σε πολιτισμικές ποικιλίες μέσα στη σχολική τάξη, με ευαισθησία, προσαρμοστικότητα και διάθεση για συμπερίληψη.

ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ονοματεπώνυμο Εκπαιδευτικού/ Υπεύθυνου Δομής

Υπογραφή Εκπαιδευτικού/ Υπεύθυνου Δομής:

Σφραγίδα Δομής

Maria Karytinou
